Tiivistelmä komission päätöksestä,

annettu 10 päivänä joulukuuta 2015,

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 102 artiklan mukaisesta menettelystä

(Asia AT.39767 – BEH Electricity)

(tiedoksiannettu numerolla C(2015) 8860)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(2016/C 334/06)

Komissio antoi 10. joulukuuta 2015 päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 102 artiklan mukaisesta menettelystä. Komissio julkaisee osapuolten nimet ja päätöksen olennaisen sisällön sekä mahdollisesti määrättävät seuraamukset neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 ([1]) 30 artiklan säännösten mukaisesti. Se ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

1. **Johdanto**

(1) Asia koskee sähköntoimitussopimusten sisältämiä alueellisia jälleenmyyntirajoituksia Bulgariassa sähkön tukkutarjonnan markkinoilla, joilla hinnoista neuvotellaan vapaasti. Myyjinä toimivat Bulgarian Energy Holding EAD:n, jäljempänä 'BEH', kokonaan omistamat tytäryhtiöt Natsionalna Elektricheska Kompania EAD, jäljempänä 'NEK', TPP Maritsa East 2 EAD, jäljempänä 'TPP Maritsa East 2', ja NPP Kozloduy EAD, jäljempänä 'NPP Kozloduy', yhdessä jäljempänä 'BEH:n tytäryhtiöt'.

2. **Menettely**

(2) Komissio aloitti 27. marraskuuta 2012 menettelyn tehdäkseen asetuksen (EY) N:o 1/2003 III luvun mukaisen päätöksen ja antoi 12. elokuuta 2014 väitetiedoksiannon, jossa esitettiin komission alustavasti havaitsemat kilpailuongelmat; ne koskivat alueellisia sähkön jälleenmyyntirajoituksia sopimuksissa, joita BEH:n tytäryhtiöt tekevät kolmansien osapuolten kanssa. Tämä väitetiedoksianto on asetuksen (EY) N:o 1/2003 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ennakkoarviointi. Tästä ennakkoarvioinnista ilmoitettiin BEH:lle kirjeitse 14. elokuuta 2014.

(3) BEH toimitti vastauksensa ennakkoarviointiin 25. marraskuuta 2014. Suullinen kuuleminen järjestettiin 16. tammikuuta 2015.

(4) BEH esitti 15. toukokuuta 2015 sitoumuksia, jäljempänä 'alustavat sitoumukset', komission esittämien ongelmien ratkaisemiseksi.

(5) Komissio julkaisi 19. kesäkuuta 2015 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* asetuksen (EY) N:o 1/2003 27 artiklan 4 kohdan mukaisen tiedonannon ([2]), jossa se esitteli yhteenvedon asiasta ja alustavista sitoumuksista sekä kehotti asianomaisia kolmansia osapuolia esittämään huomautuksensa sitoumuksista kuukauden kuluessa julkaisupäivästä.

(6) Komissio toimitti asianomaisilta kolmansilta osapuolilta tiedoksiannon julkaisemisen jälkeen saadut huomautukset BEH:lle 8. syyskuuta 2015. BEH toimitti 16. lokakuuta 2015 tarkistetut sitoumuksensa, jäljempänä 'lopulliset sitoumukset'.

(7) Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa kuultiin 30. marraskuuta 2015. Kuulemismenettelyistä vastaava neuvonantaja antoi loppukertomuksensa 2. joulukuuta 2015.

3. **Ennakkoarvioinnissa esitetyt kilpailuongelmat**

(8) Ennakkoarvioinnissa merkityksellisiksi tuotemarkkinoiksi katsottiin sähkön tukkutarjonnan markkinat, joilla hinnoista neuvotellaan vapaasti. Komissio katsoi alustavasti, että sähkön tukkutarjonnan markkinat, joilla hinnoista neuvotellaan vapaasti, olivat kansalliset. Sen ennakkoarvioinnin mukaan BEH:lla on määräävä asema Bulgariassa sähkön tukkutarjonnan markkinoilla, joilla hinnoista neuvotellaan vapaasti. Tämä perustuu BEH:n tytäryhtiöiden myyntiosuuteen kyseisillä markkinoilla ja siihen, että markkinoilla ei ole muita merkittäviä kilpailupainetta aiheuttavia tuottajia tai maahantuojia.

(9) Ennakkoarvioinnin mukaan BEH käytti väärin määräävää asemaansa sähköntoimitusten vapailla tukkumarkkinoilla Bulgariassa perussopimuksen 102 artiklan vastaisesti sisällyttämällä määräpaikkaa koskevia ehtoja BEH:n tytäryhtiöiden tekemiin sopimuksiin, jotka koskevat sähkön tukkutarjontaa vapaasti neuvotelluin hinnoin sellaisille yhteisöille, jotka eivät ole loppukäyttäjiä.

([1]) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

([2]) Komission tiedonanto – julkaistu neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 27 artiklan 4 kohdan nojalla asiassa AT.39767 – BEH Electricity (EUVL C 202, 19.6.2015, s. 2).

(10) Komissio katsoo, että BEH ei ole esittänyt riittäviä todisteita siitä, että sen toiminta voisi olla objektiivisesti perusteltavissa tai tarpeen sellaisten tehokkuusetujen saavuttamiseksi, jotka tasapainottaisivat kielteisiä vaikutuksia kilpailuun poistamatta toimivaa kilpailua.

(11) Komission alustavan arvion mukaan BEH:n käytäntö voi lisätä kaupan esteitä Bulgarian ja muiden jäsenvaltioiden välillä ja vääristää näin sähkön jakelua sisämarkkinoilla sekä vaikuttaa sähkömarkkinoiden likviditeettiin ja tehokkuuteen.

4. **Sitoumukset ja markkinatesti**

(12) BEH ei ollut komission kanssa samaa mieltä ennakkoarvioinnista. Se esitti kuitenkin sitoumuksia, joiden keskeiset ominaisuudet olivat seuraavat:

a) BEH perustaa Bulgariaan sähköpörssin apunaan riippumaton kolmas osapuoli, jolla on asiantuntemusta sähköpörssien toiminnasta.

b) BEH tarjoaa pörssin vuorokausimarkkinoilla sähköä vähintään tietyn määrän (joka kasvaa vuosittain sähköpörssien ensimmäisen toimintavuotensa aikana alueella kauppaamien määrien mukaisesti) käyttämällä likviditeetin tarjoamista koskevia sopimuksia, joita BEH ja sen tytäryhtiöt ovat tehneet sähköpörssin kanssa. Tarjotut määrät vaihtelevat kuukausittain, päivittäin ja tunneittain Bulgarian kuormitusprofiilien mukaisesti.

c) BEH ja sen tytäryhtiöt tarjoavat määrät pörssin vuorokausimarkkinoilla enimmäistarjoushintaan, joka perustuu BEH:n tytäryhtiöiden kustannuksiin.

d) Alussa BEH:n ja sen tytäryhtiöiden tarjoamat sähkömäärät ovat ainoastaan tuntituotteita; toisesta toimintavuodesta alkaen osa tuotteista voidaan tarjota blokkituotteina (3–24 tuntia).

e) BEH luopuu sähköpörssin omistajuudesta kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksen muodollisesta tiedoksiantamisesta ja siirtää sen pääoman Bulgarian valtiolle, jonka oikeuksia käyttää valtiovarainministeriö.

(13) Sitoumusten kesto alkaa niitä koskevan päätöksen tiedoksiantamispäivästä ja päättyy viiden vuoden kuluttua sähköpörssin toiminnan aloittamisesta. BEH nimittää lisäksi uskotun miehen, joka valvoo, että se noudattaa sitoumuksia.

(14) BEH ja sen tytäryhtiöt lakkauttavat lisäksi kahdenvälisiin sähkön toimitussopimuksiinsa sisältyvät määräpaikkaa koskevat ehdot tai muut vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet ja pidättäytyvät sisällyttämästä niitä uusiin sopimuksiin.

(15) Huomautuksissa, joita komissiolle esitettiin asetuksen (EY) N:o 1/2003 27 artiklan 4 kohdan mukaisen markkinatestiä koskevan tiedonannon perusteella, epäiltiin vuorokausimarkkinoiden riittävän likviditeetin takuita. Markkinatestin tulokset huomioon ottaakseen BEH oli valmis sitoutumaan tarjoamaan sähköpörssin vuorokausimarkkinoilla ainoastaan tuntituotteita ja varmistamaan, että BEH ja sen tytäryhtiöt tarjoavat vuorokausimarkkinoilla riittävän määrän sähköä kolmansien osapuolten ostettavaksi.

(16) BEH muutti sittemmin alustavia sitoumuksiaan ja toimitti tarkistetun ehdotuksen 16. lokakuuta 2015.

5. **Päätelmät**

(17) Komissio katsoo, että BEH:n lopulliset sitoumukset ovat asianmukaisia ja välttämättömiä komission ennakkoarvioinnissaan yksilöimien ongelmien poistamiseksi. BEH ei ole tarjonnut vähemmän rasittavia sitoumuksia, jotka asianmukaisesti poistaisivat kyseiset ongelmat.

(18) Komissio velvoittaa BEH:n noudattamaan lopullisia sitoumuksia, jotka se esitti komission ennakkoarvioinnissaan yksilöimien ongelmien poistamiseksi.